

De implementatie reflectietool

Ben je op het juiste spoor?

NIC - 2024

Introductie

- Het veranderdoel
- De aard van de situatie
- De lokale context
- De brede context
- Reflectie

Start

Introductie – Reflectietool voor implementatiedeskundigen

De tool helpt je te reflecteren op de aanpak van je implementatieproject. Je reflecteert aan de hand van vragen waar je nu mee bezig bent en waarin je vastloopt. Je kan de tool invullen als implementatiedeskundige of samen met je projectteam. Je krijgt suggesties voor werkvormen en modellen aangereikt om je te inspireren tot anders denken en handelen waar nodig.

We helpen je reflecteren aan de hand van 4 categorieën:

1. Het veranderdoel
2. De aard van de situatie
3. De lokale context
4. De brede context

Wat is deze tool niet?

Het is geen stappenplan voor implementatie. En het is geen format voor een plan van aanpak. Daarvoor zijn andere tools beschikbaar zoals bijvoorbeeld [de implementatietoolkit ZonMw](#).

Metafoor: Joww treinreis

Om de abstracte vraagstukken en stappen duidelijk te maken, gebruiken we een metafoor: joww treinreis. Je kan aan de hand van deze tool gaan reflecteren op joww implementatiereis. De vragen zijn niet gekoppeld aan een fasering, omdat elke implementatie een eigen route kent.

Tip: doorloop alle categorieën om tot een goede reflectie te komen.

Introductie

Het veranderdoel

De aard van de situatie

De lokale context

De brede context

Reflectie

Vorige

Volgende

Het veranderdoel – Wat is je bestemming?

Wat is het doel van je implementatieproject? Aan welke droomsituatie werk je? Je bent bezig met de voorbereiding of uitvoering van een implementatie. Je loopt tegen een implementatievraagstuk aan. Vul onderstaande vragen in om scherp te krijgen waar het om gaat.

Treinmetafoor: Waar wil je naar toe?

1. Wat is de bestemming van de reis?

Beschrijf de droom die jullie met jullie implementatieproject voor ogen hebben:

2. Waar loop je tegenaan bij het bereiken van je bestemming?

Beschrijf jouw uitdaging in de vorm van een vraag (mogelijk stel je deze later bij)

Is deze stap helder?

- ✓ **Zo ja**, ga naar de volgende stap
- ✗ **Zo niet**, bekijk inspiratie voor werkvormen en modellen.

Bekijk [hier](#) inspirerende werkvormen en modellen

Tip:

doorloop alle categorieën om tot een goede reflectie te komen.

○ Introductie

○ **Het veranderdoel**

○ De aard van de situatie

○ De lokale context

○ De brede context

○ Reflectie

Vorige

Volgende

Het veranderdoel – Waar stap je in?

Om je vraag te verhelderen is het belangrijk de reisdetails erbij te pakken.

Treinmetafoor: Waar stap je in en wie zijn aan boord?

1. Waar stap je in op deze reis?

Beschrijf op welk deel van de reis jullie zijn (bijv. verkennende, adoptie-, pilot- of opschalingsfase)

2. Wordt de bestemming gedeeld door alle reizigers? Heeft iedereen een kaartje gekocht?

Beschrijf het draagvlak van de betrokkenen. Maak onderscheid tussen het draagvlak in je projectteam en de rest van de betrokkenen:

Is deze stap helder?

✓ **Zo ja**, ga naar de volgende stap

✗ **Zo niet**, bekijk inspiratie voor werkvormen en modellen.

Bekijk [hier](#) inspirerende werkvormen en modellen

- Introductie
- Het veranderdoel
- **De aard van de situatie**
- De lokale context
- De brede context
- Reflectie

Vorige

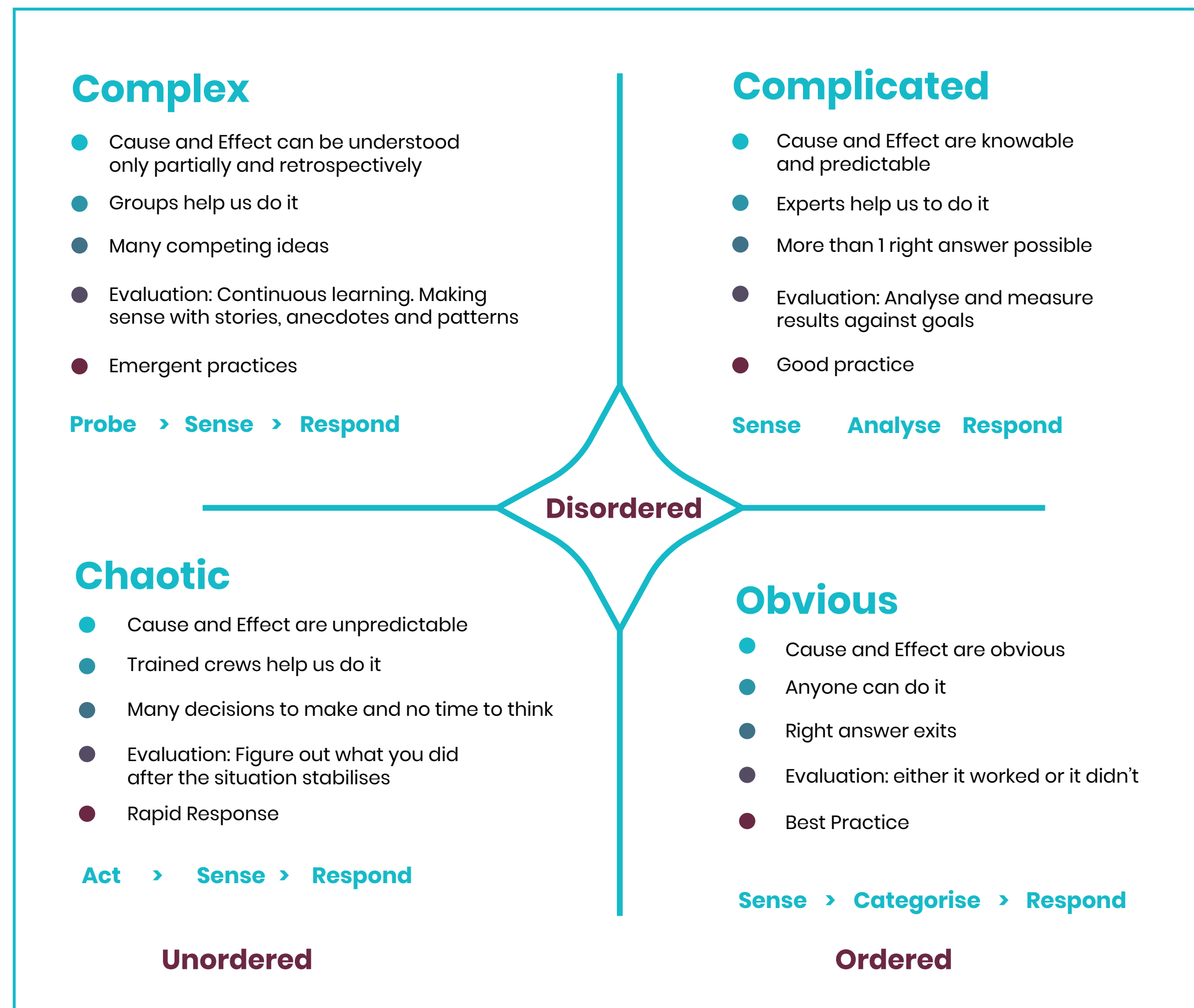
Volgende

De aard van de situatie

Het Cynefin (spreek uit: Kenèfin) raamwerk helpt je om te begrijpen welk gedrag zinvol is in welke situatie. Je kan het gebruiken als hulpmiddel om beslissingen te nemen.

Treinmetafoor: Je bent vertrokken en je vraagt je af: waar ben ik beland en hoe kan ik het beste handelen in deze situatie?

1. Bekijk hier het raamwerk

- Introductie
- Het veranderdoel
- **De aard van de situatie**
- De lokale context
- De brede context
- Reflectie

De aard van de situatie

2. Bepaal welk type reis jij maakt: simpel, gecompliceerd, complex, chaotisch of verwarrend

3. Vraag jezelf af: past mijn aanpak/route bij de reis die ik maak, of moet ik die aanpassen?

Is deze stap helder?

- ✓ **Zo ja**, ga naar de volgende stap
- X **Zo niet**, bekijk inspiratie voor werkvormen en modellen.

Bekijk [hier](#) inspirerende werkvormen en modellen

Vorige

Volgende

- Introductie
- Het veranderdoel
- De aard van de situatie
- **De lokale context**
- De brede context
- Reflectie

Vorige

Volgende

De lokale context

Kijk aan de hand van de volgende vragen hoe het gesteld is met de lokale context waar jouw implementatieproject plaatsvindt. Dat kan bijvoorbeeld in één zorgorganisatie zijn of in een lokaal zorgnetwerk.

Treinmetafoor: Hoeveel dwarsliggers liggen er op het spoor? Je hebt dwarsliggers nodig om de rails recht te houden. Een andere bewoording dan “zonder schuren geen glans”. Vraag jezelf af wat maakt dat je (te?) snel gaat. Of wat maakt dat je het gevoel hebt in een boemeltje te zitten of zelfs in een treinstaking beland bent.

1. **Wat maakt dat “de interventie” (dat wat je aan het implementeren bent) wel, niet of deels wordt geïmplementeerd?**

2. **Hoe gaat het met je projectteam?**

Hoe ze zijn betrokken en hoe sluit dat aan bij wat ze nodig hebben? Is er bijvoorbeeld voldoende kennis, creativiteit, diversiteit? Hoe is de dynamiek? Heb je (te) veel denkers? Of juist doeners?

Je hebt dwarsliggers nodig om de rails recht te houden.

- Introductie
- Het veranderdoel
- De aard van de situatie
- ○ **De lokale context**
- De brede context
- Reflectie

Vorige

Volgende

De lokale context

3. In hoeverre zijn de randvoorwaarden voor de implementatie (tijd, mensen, geld, middelen, cultuur, leiderschap) op orde?

4. Hoe gaat het met de stakeholders?
Hoe zijn ze betrokken en sluit “de interventie” aan bij wat ze nodig hebben?

Is deze stap helder?

- ✓ **Zo ja**, ga naar de volgende stap
- ✗ **Zo niet**, bekijk inspiratie voor werkvormen en modellen.

Bekijk [hier](#) inspirerende werkvormen en modellen

- Introductie
- Het veranderdoel
- De aard van de situatie
- De lokale context
- ○ **De brede context**
- Reflectie

Vorige

Volgende

De brede context

Kijk naar de onderstaande vragen om te reflecteren op de bredere context van de implementatie. Dus naar wat er met jouw onderwerp gebeurt, buiten de zorgorganisatie of het zorgnetwerk waar jij aan het implementeren bent.

Treinmetafoor: Wat gebeurt er nog meer op het spoor? Jouw treinreis is vast niet de enige. Er zijn vergelijkbare reizen. Misschien kan je aankoppelen?

1. Beschrijf welke organisaties bezig zijn met dat wat jij aan het implementeren bent.

Zowel uitvoerend, als onderzoekend of op beleidsniveau.

2. Welke mensen, ideeën, kennis, ervaring, energie kan je benutten?

3. Welke factoren zijn er op macro niveau die elkaar en daarmee je implementatie beïnvloeden?

(zoals wettelijke kaders, financiën, beleidskaders, inkoopkaders, visie beroepsgroep, etc.?)

Is deze stap helder?

- ✓ **Zo ja**, ga naar de volgende stap
- ✗ **Zo niet**, bekijk inspiratie voor werkvormen en modellen.

Bekijk [hier](#) inspirerende werkvormen en modellen

Geluk is als een trein, die je niet ziet, omdat je er in zit

- Introductie
- Het veranderdoel
- De aard van de situatie
- De lokale context
- De brede context

Reflectie

Vorige

Reflectie/Conclusie

1. Wat haal ik uit deze reflectie?

2. Waar ligt de uitdaging (in deze reis) en wat ga ik daar in doen?

3. Kijk nog eens terug naar de vraag die je hebt ingevuld aan het begin. En kijk naar de uitkomst van je reflectie. Is je vraag nog hetzelfde of blijkt er (nog) iets anders te spelen?

*Treinen rijden
niet op tijd,
maar op rails*

